

شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

معاونت پژوهش

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

بررسی حق الله از منظر شیعه و اهل سنت و

چگونگی ادای آن

استاد راهنما:

جناب دکتر شهریار شیرین پور

پژوهشگر:

زهرا لطیفی بنماران

پاییز ۱۳۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

معاونت پژوهش

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

بررسی حق الله از منظر شیعه و اهل سنت و

چگونگی ادای آن

استاد راهنما:

جناب دکتر شهریار شیرین پور

پژوهشگر:

زهرا لطیفی بنماران

پاییز

۱۳۹۸

تحمیدیه

حمد و سپاس خداوندی را که ما را توسط پیامبر اکرم (ص) هدایت نمود و ما را به دین و مذهبی
رهنمون ساخت که عاری از هرگونه انحراف و پلیدی می باشد، و از ظلمت و وسواس شیاطینی به نور
و روشنایی دعوت نموده است.

تقدیم به

منجی عالم بشریت، امام زمان (عج) و جانشین به حق ایشان در زمان غیبت ، مقام معظم رهبری
آیت الله خامنه ای (مد ظله).

منابع

۱. قرآن
۲. نهج البلاغه
۳. آشوری، محمد ، عدالت کیفری (مجموعه مقالات)، چاپ اول، تهران، کتابخانه گنج دانش، ۱۳۷۶.
۴. آشوری، عمر ، آیین دادرسی کیفر، ج ۱، چاپ هشتم، تهران، سمت، ۱۳۸۳.
۵. ابن طاووس، علی بن موسی ، ادب حضور ترجمه فلاح السائل، مترجم محمد روحی، قم، انصاری، چاپ ۴، ۱۳۸۵.
۶. آخوندی، محمود ، آیین دادرسی کیفری، ج ۱، تهران، سمت، ۱۳۶۸.
۷. اسدی، غلامحسین ، گناهان حجاب چهره جان، چ اول، قم، نشر برگزیده، ۱۳۸۵.
۸. بحر العلوم، سید محمد ، بلغة الفقیه، محمد روحی، ج ۱، تهران، دارالکتاب الاسلامیه، ۱۳۸۱.
۹. تبریزی، جواد، ارشاد الطالب الی التعليق علی المکاسب، ج ۲، چاپ ۱۴، انتشارات باقرالعلوم، بی تا.
۱۰. تهنوی، محمدعلی ، کشف و اصطلاحات الفنون، ج ۳، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۹.
۱۱. حصاری، محمد ، پرواز با نماز، چاپ پنجم، تهران، سمت، ۱۳۸۸.
۱۲. خراسانی، محمد کاظم ، حاشیة فرائد الاصول، اصفهان، کانون پژوهش، ۱۳۷۵.
۱۳. خزائی، محمد ، احکام قرآن، تهران، سازمان انتشارات جاویدان، ۱۳۶۱.
۱۴. خویی، ابوالقاسم ، ترجمه مبانی تکملة المنهاج، تهران، قلم، بی تا.

۱۵. دفتر همکاری حوزه و دانشگاه، درآمدی بر حقوق اسلامی، ج ۱، قم، بی جا، ۱۳۸۹.
۱۶. دارابی، قاسم ، طهارت در قرآن، چ ۴، تهران، قلم، ۱۳۸۵.
۱۷. دهخدا، علی اکبر ، لغت نامه، ج ۹، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۷.
۱۸. رضایی، محمدباقر ، مقاله معیار تشخیص حق الله و حق الناس و مصادیق مهم آن در فقه مذاهب اسلامی، ۱۳۹۰.
۱۹. رجالی تهرانی، علیرضا ، مجلس گناه فراموشخانه ایمان، چاپ دوم، تهران، دارالصادقین، ۱۳۸۰.
۲۰. راغب اصفهانی، ابوالقاسم حسین بن محمد، المفردات فی الغریب القرآن، به تحقیق و ترجمه محمد سید کیلانی، چ ۲، بی جا، ۱۳۶۲.
۲۱. زحیلی، وهبه، الوجیز فی اصول فقه، ترجمه اسماعیل ملائی بیرجند، ج ۱، چ اول، زاهدان، انتشارات نسیم کویر، ۱۳۹۵.
۲۲. زرکشی، محمد ، المثنور فی القواعد فقه شافعی، ترجمه محمد حسن اسماعیلی، بیروت، ۱۴۲۲.
۲۳. شیرازی، عباس ، سقوط مجازات در حقوق کیفری اسلام و ایران، تهران، مرکز انتشارات جهاد دانشگاهی شهید بهشتی، سال ۱۳۷۲.
۲۴. شاطبی، ابراهیم ، الموافقات، ترجمه مشهور آل سلمان ، عربستان سعودی، انتشارات خُبر ، ۱۴۱۷ق.

۲۵. صافی گلپایگانی، لطف الله، تقریرات، ج ۱، چاپ ۷، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۹.

۲۶. طوسی، ابو جعفر بن محمد، المبسوط فی فقه الامامیه، ترجمه محمدصادق بحر العلوم، ج ۵، چاپ دوم، بیروت، الوفا، بی تا.

۲۷. طباطبایی، سید محمد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ترجمه سید محمد باقر موسوی همدانی ج ۲، چاپ ۲۸، انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸.

۲۸. عزیزی، عباس، پنندهای حکیمانه، ج ۱، چ ۵، قم، انتشارات صلاه، ۱۳۸۳.

۲۹. -----، پنندهای حکیمانه، ج ۲، چ ۱، قم، انتشارات صلاه، ۱۳۸۱.

۳۰. غروی اصفهانی، محمد حسین، حاشیه بر مکاسب، انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، بی تا.

۳۱. قرائتی، محسن، امر به معروف و نهی از منکر، چ ۱۶، تهران، سازمان چاپ و انتشارات، ۱۳۸۶.

۳۲. قرشی، سید علی اکبر، قاموس القرآن، چ ۱۵، تهران، ناشر دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۶.

۳۳. -----، پرتوی از اسرار نماز، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۶.

۳۴. قربانی، زین العابدین، اربعین حدیث، ج ۲، چ ۱، قم، موسسه علمی و فرهنگی دارالحدیث، ۱۳۹۱.

۳۵. فیض کاشانی، محسن، التحفه السنیه، حسین اعلمی، چاپ پنجم، موسسه اعلمی للمطبوعات، بیروت، بی تا.

۳۶. کلینی، محمد بن یعقوب، **الکافی**، ترجمه و شرح فارسی محمد باقر کمره ای، ج ۷، چ ۸، تهران، انتشارات دارالکتاب، ۱۳۸۰.

۳۷. مجلسی، محمد باقر، **بحارالانوار**، ج ۵۹، چاپ پنجم، قم، انتشارات نوید اسلام، ۱۳۸۷.

۳۸. موسوی خمینی، روح الله، **تحریر الوسيلة**، ج ۲، چ ۱۰، قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۸۰.

۳۹. مشکینی، علی، **مصطلحات الفقه**، ج ۱، قم، بی جا، ۱۳۷۹.

۴۰. مصباح یزدی، محمدتقی، **مشکات - اخلاق در قرآن**، به تحقیق محمد حسین اسکندری،

ج ۳، چ ۴، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۱.

۴۱. محمدی، حمید، **مفردات قرآن**، چ ۱، قم، مرکز نشر هاجر، ۱۳۸۷، ص ۳۷.

۴۲. موحد، محمدعلی، **در هوای حق و عدالت**، چاپ پنجم، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۹، ص ۴۴.

۴۳. ابن منظور، جمال الدین محمد، **لسان العرب**، ج ۴، بیروت، دارالتراث العربی، ۱۴۰۸ هـ.ق.

۴۴. مرکز فرهنگی تبلیغی آینده سازان، **"مؤلفه های جوان عاشورایی امر به معروف و نهی از منکر"**، سلسله جزوات تبلیغ دانش آموزی، قم، مرکز تبلیغی آینده سازان، ۱۳۸۵.

۴۵. معاونت پژوهش، **مجموعه جرائم و مجازات ها**، تدوین و تنقیح قوانین و مقررات، ج ۲، چاپ سوم، ویرایش دوم، تهران، معاونت پژوهش، ۱۳۸۵.

۴۶. نجفی خوانساری، موسی، **منية الطالب**، قم، انتشارات باقر العلوم، بی تا.

۴۷. نراقی، احمد، مستند الشيعة في احكام الشريعة، ج ۱۷، قم، مؤسسه آل البيت عليهم السلام ، چاپ اول، ۱۴۱۵ق.

۴۸. نراقی، احمد، معراج السعاده، ج ۱۰، قم، انتشارات هجرت، ۱۳۸۳.

۴۹. استادی، رضا ، "معیار تمیز حق الله و حق الناس"، سی مقاله، یزد، انتشارات کوثر هدایت.

۵۰. ----- ، "حق الله و حق الناس"، مجموعه مقالات، دوره ۳، ش ۴، انتشارات نورالعلم، مهر ۱۳۶۷.

۵۱. قوامی، سید مصمّم الدین ، مقاله نظام قضایی امیر المومنین، سایت www.momenon.ir

۵۲. کتابخانه دیجیتالی دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه های علمیه قم، کتاب حج در کلام و پیام امام خمینی (ره).